

Bruxelles, 15. travnja 2025.
(OR. en)

7534/1/25
REV 1

COARM 74
CFSP/PESC 500

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Predmet:	Zaključci Vijeća o kontroli izvoza oružja

Za delegate se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o kontroli izvoza oružja kako ih je 14. travnja 2025. usvojilo Vijeće (vanjski poslovi).

ZAKLJUČCI VIJEĆA O KONTROLI IZVOZA ORUŽJA

1. Vijeće ističe da odgovorna politika trgovine oružjem bitno doprinosi održavanju međunarodnog mira i sigurnosti te poštovanju ljudskih prava i međunarodnog humanitarnog prava. Vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost promicanju suradnje i konvergencije u politikama država članica kako bi se spriječio svaki izvoz vojne tehnologije i opreme ako su ispunjena mjerila Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP za odbijanje takvog izvoza.
2. Vijeće podsjeća na svoju predanost jačanju kontrole izvoza vojne tehnologije i opreme donošenjem Odluke Vijeća (ZVSP) 2025/779 od 14. travnja 2025., kojom se izmjenjuje Zajedničko stajalište 2008/944/ZVSP, te na svoju predanost jačanju suradnje i promicanju konvergencije u području izvoza vojne tehnologije i opreme, u okviru zajedničke vanjske i sigurnosne politike, postavljanjem, održavanjem i provedbom visokih zajedničkih standarda za kontrolu prijenosa vojne tehnologije i opreme u svim državama članicama. S time će, među ostalim, nastaviti putem razmjene relevantnih informacija među državama članicama, uključujući informacije o obavijestima o odbijanjima i politikama izvoza oružja ili utvrđivanjem mogućih mjera za daljnje povećanje konvergencije. Vojnom tehnologijom i opremom trebalo bi trgovati na odgovoran način i trebalo bi uložiti sve napore u sprečavanje njihova preusmjerenja teroristima, kriminalcima i ostalim neovlaštenim korisnicima.
3. Vijeće pozdravlja ponovno iskazanu predanost država članica zakonski obvezujućem Zajedničkom stajalištu kako je izmijenjeno Odlukom Vijeća (ZVSP) 2025/779 i naglašava da je važno pomno ocjenjivati zahtjeve za dozvolu za izvoz vojne tehnologije i opreme u skladu s mjerilima koji su u njemu navedeni.

4. Vijeće ponovno potvrđuje zajednički cilj kojim se 2008. godine vodilo pri donošenju Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP. Vijeće podsjeća na prijašnje procjene da je moguće postići dodatan napredak u provedbi Zajedničkog stajališta kako bi se osigurala najveća moguća konvergencija među državama članicama u području kontrole izvoza oružja. Vijeće izražava zadovoljstvo time što je Priručnik za provedbu Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP izmijenjen kako bi se dodatno u praksu provela mjerila procjene rizika utvrđena Zajedničkim stajalištem. Vijeće ističe da se dosljednim tumačenjem i operativnom primjenom tih mjerila podupire konvergencija nacionalnih politika izvoza oružja.
5. Vijeće ponovno potvrđuje svoju predanost sprečavanju i suzbijanju preusmjerenja vojne tehnologije i opreme, posebno malog i lakog oružja (SALW), koje doprinose oružanom nasilju diljem svijeta. Vijeće ponovno potvrđuje potrebu za sprečavanjem zaobilaženja instrumenata uspostavljenih radi ograničavanja trgovine oružjem, uključujući embarga o UN-a na oružje, sankcije OEES-a i mjere ograničavanja EU-a.
6. Vijeće naglašava predanost država članica multilateralnim režimima za kontrolu izvoza jer se na njima temelje njihova djelovanja kojima se podupire kontinuirani multilateralni pristup kontroli izvoza te jačanju funkcioniranja tih režima, koji su, među ostalim, ključni za izbjegavanje destabilizirajućeg gomilanja konvencionalnog oružja i promicanje međunarodnog mira.
7. Vijeće podsjeća da je odgovor EU-a i njegovih država članica na agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, među ostalim putem mjera pomoći u okviru Europskog instrumenta mirovne pomoći za potporu neotuđivom pravu Ukrajine da se brani u skladu s međunarodnim pravom, uključujući Povelju UN-a, pokazao nepokolebljivu predanost EU-a pružanju kontinuirane potpore Ukrajini i njezinu stanovništvu dok god to bude potrebno. Vijeće nadalje podsjeća na to da se vojna potpora pruža uz potpuno poštovanje sigurnosne i obrambene politike određenih država članica i uzimajući u obzir sigurnosne i obrambene interese svih država članica.
8. Vijeće prepoznaje da se mjerama za olakšavanje izvoza vojne tehnologije i opreme koje su zajednički razvile države članice može potaknuti suradnja unutar Unije i znatno doprinijeti jačanju globalne konkurentnosti obrambene tehnološke i industrijske baze Unije, čime se pak doprinosi povećanju ukupne obrambene spremnosti i sposobnosti Europe.

9. Vijeće pozdravlja Zajedničku komunikaciju Europske komisije i Visokog predstavnika o Strategiji za europsku obrambenu industriju u kojoj se države članice pozivaju da istraže načine za postupnu daljnju konvergenciju svojih praksi u vezi s kontrolom izvoza oružja, posebno za one obrambene sposobnosti koje se zajednički razvijaju, te potiče države članice da razmjenjuju najbolje prakse u pogledu pravila za kontrolu izvoza za zajednički razvijene sposobnosti.
10. Vijeće pozdravlja donošenje Uredbe (EU) 2025/41 o mjerama za uvoz, izvoz i provoz vatrenog oružja, bitnih komponenti i streljiva (preinaka) 19. prosinca 2024. Vijeće naglašava važnost predanosti poštovanju istih standarda za izvoz vatrenog oružja za civilnu upotrebu kao i onih za izvoz vojne tehnologije i opreme. Vijeće posebno pozdravlja primjenu mjerila Zajedničkog stajališta na izvoz vatrenog oružja za civilnu upotrebu i jasno razgraničenje područja primjene obaju pravnih akata.
11. Vijeće prepoznaje značaj izvoza oružja za uspostavu dugoročnih odnosa između država članica dobavljačica i krajnjih korisnika, što može pomoći u izgradnji i jačanju partnerstava u području sigurnosti i obrane, čime se jačaju naše sposobnosti za doprinos miru i sigurnosti našeg kontinenta, odgovor na vanjske sukobe i krize te zaštitu EU-a i njegovih građana, u skladu sa Strateškim kompasom EU-a;
12. Vijeće ponovno ističe svoju predanost transparentnosti u trgovini oružjem pretočenu u niz konkretnih mjera čiji je cilj olakšati pravodobnu dostavu točnih i dosljednih informacija o izvozu oružja država članica. Među tim su mjerama jasni rokovi za dostavu informacija za Godišnje izvješće EU-a te daljnje smjernice o sadržaju izvješća i procesu njihove dostave koje se nalaze u izmijenjenom Zajedničkom stajalištu 2008/944 i Priručniku za provedbu. Vijeće pozdravlja rezultate rada Podskupine za izvoz konvencionalnog oružja (COARM) Radne skupine za suzbijanje širenja oružja i za izvoz oružja u pogledu najboljih praksi za izvješćivanje o relevantnim informacijama o stvarnom izvozu. Države članice obvezuju se da će izvješćivati o vrijednosti stvarnog izvoza, ako je dostupno, i istražiti načine stavljanja takvih informacija na raspolaganje, ako je to relevantno.
13. Vijeće pozdravlja dogovor država članica o daljnjem poboljšanju metoda rada COARM-a, uključujući pokretanje baze podataka za službenike za izdavanje dozvola u svibnju 2022. Vijeće potiče države članice i institucije EU-a da doprinesu razvoju te baze podataka.

14. Vijeće izražava predanost daljnjem ulaganju napora u cilju promicanja poopćavanja i učinkovite provedbe Ugovora o trgovini oružjem (UTO), među ostalim i transparentnog izvješćivanja, sinergijskim angažmanom usmjerenim na rezultate. Vijeće ponovno ističe da je uvjereno da se uspješnim poopćavanjem i provedbom UTO-a promiču ciljevi tog ugovora u pogledu suradnje, transparentnosti i odgovornog djelovanja s obzirom na to da se njime uređuje međunarodna trgovina oružjem, čime se doprinosi međunarodnom miru i sigurnosti te smanjuje ljudska patnja. Vijeće izražava zabrinutost zbog negativne dinamike u vezi s UTO-om, uključujući u podnošenju godišnjih izvješća. Iako pozdravlja činjenicu da su brojne države sada stranke UTO-a, Vijeće poziva na ulaganje većih napora u njegovo sveopće poštovanje. Vijeće poziva države koje to još nisu učinile da pristupe UTO-u ili ga ratificiraju te da se do pristupanja UTO-u ili njegove ratifikacije pridržavaju njegovih odredaba.
15. Vijeće naglašava važnost i relevantnost angažmana EU-a s trećim zemljama radi potpore djelotvornim kontrolama izvoza oružja te se obvezuje na nastavak i jačanje suradnje s partnerskim zemljama, a posebno sa zemljama kandidatkinjama za članstvo u EU-u i zemljama u susjedstvu EU-a. Vijeće potiče treće zemlje da se usklade sa Zajedničkim stajalištem 2008/944/ZVSP i svim njegovim naknadnim revizijama.
16. Vijeće se obvezuje na nastavak rada na elementima kojima se podupire odgovorna trgovina vojnom tehnologijom i opremom te COARM zadužuje da prema potrebi:
- (1) nastavi istraživati načine za potporu praćenju vojne tehnologije i opreme radi sprečavanja i kaznenog progona preusmjerenja, među ostalim označivanjem oružja i označivanjem streljiva primjenom inovativnih tehničkih rješenja za praćenje; nastavi podupirati globalni mehanizam izvješćivanja o konvencionalnom oružju i pripadajućem streljivu (iTrace) i raditi na njegovu daljnjem razvoju;
 - (2) s obzirom na vrijednost dobrog odnosa i suradnje između država izvoznika i uvoznika, uključujući provjeru i praćenje krajnjih korisnika kao alata za sprečavanje preusmjerenja, potiču države članice i treće zemlje koje su voljne da zajedno istraže takav odnos i suradnju te rade na razvoju najboljih praksi za države članice;
 - (3) postigne dogovor o načinima za olakšavanje izvoza vojne tehnologije i opreme koju su zajednički razvile države članice;

- (4) istraži načine za uklanjanje rizika da se vojna tehnologija ili oprema koja se izvozi upotrijebi za počinjenje ili olakšavanje teških djela nasilja nad osobama koje pripadaju skupinama koje su posebno zaštićene međunarodnim pravom o ljudskim pravima i međunarodnim humanitarnim pravom;
 - (5) podupire izgradnju kapaciteta trećih zemalja u pogledu upravljanja zalihama oružja i streljiva;
 - (6) potiče daljnju konvergenciju prema minimalnim standardima kontrole nematerijalne tehnologije i prijenosa znanja;
 - (7) nastavi s angažmanom s obrambenom industrijom Unije radi promicanja razmjene informacija, transparentnosti i konvergencije pitanja sigurnosne politike i gospodarstva, među ostalim u kontekstu UTO-a;
 - (8) ocijeni primjenu Odluke Vijeća (ZVSP) 2021/38 od 15. siječnja 2021. o utvrđivanju zajedničkog pristupa za elemente potvrda o krajnjem korisniku u kontekstu izvoza malog i lakog oružja i pripadajućeg streljiva.
17. Vijeće podsjeća na obvezu osiguravanja dosljednosti vanjskog djelovanja Unije u skladu s člankom 21. stavkom 3. drugim podstavkom Ugovora o Europskoj uniji; u tom pogledu Vijeće napominje važnost dosljedne politike kontrole izvoza vojne tehnologije i opreme te robe s dvojnog namjenom.
18. Vijeće zadužuje COARM da za pet godina ponovno ocijeni provedbu Zajedničkog stajališta 2008/944/ZVSP kako je izmijenjeno Odlukom Vijeća (ZVSP) 2025/779.
-